

HISTORIA PLACÓWEK OŚWIATOWYCH W DAMNICY

Zespół Szkół w Damnicy został utworzony 1 września 2003 roku i do chwili obecnej w jego skład wchodzi: Przedszkole Leśny Ludek, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II oraz Gimnazjum nr 1 im. Marii Skłodowskiej-Curie. Ale rozpocznijmy od samego początku i dokonajmy przeglądu dziejów poszczególnych jednostek wchodzących w skład obecnego Zespołu Szkół w Damnicy.

10 września 1945 r. rozpoczęła działalność Szkoła Podstawowa. Miała ona charakter koedukacyjny, a językiem obowiązkowym był język polski. Szkołę organizował i był jej pierwszym kierownikiem Ludwik Szpak, doświadczony nauczyciel z 23 - letnim stażem pracy. Przybył do Damnicy 10 sierpnia 1945 r. i miał niewiele czasu na jej organizację. Budynek szkolny był zniszczony i zdewastowany. W pomieszczeniach szkolnych przebywało kilkudziesięciu uciekinierów wojennych z Prus Wschodnich. Na parterze były dwie klasy, a na pierwszym i drugim piętrze były mieszkania dla nauczycieli. Wejście do szkoły znajdowało się od strony ulicy, obecnie zamurowane. Budynek był zelektryfikowany, ale nie posiadał kanalizacji i wodociągu. Początkowo w szkole pracowało dwóch nauczycieli, a uczęszczało do niej 30 uczniów. Jednak już 31 grudnia 1945 r. liczba dzieci wzrosła do 41. Placówka realizowała pełny program pięciu klas szkoły siedmioletniej. Zapisy do klas dokonywano nie na podstawie świadectw, ale na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej, dlatego też różnica wieku uczniów w klasie wynosiła 3-5 lat. Ze względu na małą liczbę dzieci utworzono dwie klasy łączone. Uczniowie nie posiadali zeszytów i książek, a więc nauka polegała na notowaniu i przepisywaniu z tablicy. Często używano do pisania odwrotne strony ponemieckich dokumentów, także w oficjalnej korespondencji szkolnej. Dzieci z odległych wsi (Bięcino i Świącichowo) miały problemy z dojściem do szkoły na godzinę ósmą, dlatego od dnia 20 października lekcje rozpoczynano od godziny dziewiątej. Od 18.11.1945 r. do 31.03.1946r. kierownik szkoły zorganizował dla dorosłych Uniwersytet Niedzielnny. Na spotkaniach wygłaszano odczyty z wiedzy o Polsce i świecie, przekazywano aktualne informacje o wydarzeniach w kraju i zagranicą. We wrześniu 1946 r. utworzono klasę szóstą przy ilości 79 uczniów oraz przydzielono trzecią nauczycielkę. Klasę siódmą uczniowie kończyli w Słupsku w Szkole Podstawowej nr 1 przy ul. Adama Mickiewicza. W 1948 r. w szkole pracowało nadal trzech nauczycieli i uczęszczało do niej 90 uczniów. Wprowadzono obowiązkową naukę języka francuskiego, w kolejnym roku zastąpiono go językiem rosyjskim. W tym czasie w kraju zaczęto realizować koncepcje szkoły 11-letniej (7 klas szkoły podstawowej i 4 klasy liceum). W Damnicy nie doszło do utworzenia tego typu szkoły. Na przeszkodzie stały trudne warunki pracy, brak uczniów, wykwalifikowanych nauczycieli, odpowiednich sal lekcyjnych i pracowni. Ze względu na trudne warunki lokalowe naukę prowadzono również w niewielkim, drewnianym budynku sąsiadującym ze szkołą oraz w Domu Partyjnym (obecnym Ośrodku Zdrowia). W 1950 r. placówka spełniła warunki do utworzenia szkoły 7-letniej. W roku 1951 dotychczasowy kierownik Ludwik Szpak wraz z żoną otrzymał nakaz pracy w szkole więziennej w Czamem (za działalność w czasie okupacji w strukturach Polski Podziemnej). Na nowego kierownika powołano Zygmunta Dziubę, a następnie Mariana Nagórniewicza. Od 1.09 do 21.11.1952 r. kierownikiem była Halina Ochrymowicz. Po niej kierownikiem został ponownie Zygmunt Dziuba. Z licznej korespondencji z lat 45 - 53 wynika, że uczniowie oprócz zajęć dydaktycznych zajmowali się także: zbiórką materiałów wtórnych, zwalczaniem stonki ziemniaczanej, zbieraniem i suszeniem ziół, zbieraniem płodów rolnych, zbiórką pieniędzy na odbudowę Warszawy. Zauważa się także działania mające przekonać napływającą ludność do władzy ludowej. Zaczęto weryfikować kadrę nauczycielską pod kątem wyznania, przynależności partyjnej, działalności podczas okupacji. W 1953 r. w budynku szkoły utworzono Szkołę Podstawową dla Pracujących. Miała ona charakter zbiorczy dla kilku zakładów pracy. W październiku 1955 r. powierzono na rok pełnienie obowiązków kierownika szkoły Marii Mrozowskiej, która od lutego

zmieniła nazwisko na Smotryk. Od nowego roku placówką zarządzał Zygmunt Dziuba do 1972 r. jako kierownik, a następnie jako dyrektor szkoły do 1984 r. Po kilkuletnim okresie starań w dniu 20 maja 1955 r. przystąpiono do dobudowy nowych sal lekcyjnych przy istniejącym budynku szkolnym. Dobudowane skrzydło z czterema salami lekcyjnymi i dwoma korytarzami oddano do użytku 21 września 1956 r. Nowe pomieszczenia nie posiadały centralnego ogrzewania i zaplecza sanitarnego. W 1964 r. popularność w kraju zyskały szkoły osiągające wysokie wyniki kształcenia i wychowania. W powiecie słupskim wyłoniono wówczas 14 takich szkół, a wśród nich Szkołę Podstawową w Damnicy. W wyniku kolejnej reformy szkolnictwa we wrześniu 1968 r. naukę przedłużono o jeden rok, tworząc szkołę ośmioklasową. Do szkoły uczęszczało 221 uczniów, z czego 13 do klasy ósmej. Ilość etatów nauczycielskich zwiększono do siedmiu. Wprowadzono także nowe przedmioty: wychowanie obywatelskie, zajęcia praktyczno-techniczne, wychowanie muzyczne. Wyeliminowano z programów treści przestarzałe. 7 września 1974 r. szkoła rozpoczęła działalność jako Zbiorcza Szkoła Gminna, stając się siedzibą Gminnego Dyrektora, komórki księgowo-administracyjnej oraz szkół jej podporządkowanych tj. wszystkich szkół podstawowych oraz przez krótki okres czasu Państwowego Zakładu Wychowawczego (obecnie SOS-W) i Szkoły Rolniczej w Karzniczce. Stale zwiększająca się liczba uczniów sprawiła, że budynek szkolny w coraz mniejszym stopniu spełniał swoje funkcje. Nauka odbywała się w systemie dwuzmianowym, silnie doskwierał brak pomieszczeń lekcyjnych, zaplecza sanitarnego i sali gimnastycznej. W związku z tymi problemami szkoła przestała być Zbiorczą Szkołą Gminną. Od 1984 r. następczynią Zygmunta Dziuby została Maria Zaremba kierująca szkołą do 1987. Od października 1987 r. dyrektorem został Władysław Wiśniewski. Ze względu na trudne warunki lokalowe na potrzeby szkoły zaadaptowano budynek po zakładzie szewskim. W tzw. „szewcówce” odbywały się zajęcia dla klas młodszych. Dokonano także remontu dachu i wejścia głównego do szkoły. Od 1990 r. dyrektorem został Adam Frątczak. W 1991 roku Rada Gminy Damnica przejęła rozpoczętą w 1987 r. budowę ośrodka zdrowia, podejmując decyzję o przeprojektowaniu budynku i przeznaczeniu go na szkołę podstawową. W związku ze zmianą ustawy o systemie oświaty z 1991 r. kolejny dyrektor miał zostać wyłoniony w drodze konkursu. Ogłoszony w 1992 r. konkurs nie wyłonił kandydata na dyrektora, dlatego też Kuratorium Oświaty w Słupsku powierzyło to stanowisko Janinie Dylewskiej. W sierpniu 1993 r. Władysław Wiśniewski zorganizował dla uczniów pierwszą zagraniczną wycieczkę. W wycieczce do Włoch brały udział 52 osoby. W drugiej połowie sierpnia 1994 r. rozpoczęła się przeprowadzka do nowego budynku szkoły, który posiadał 13 przestronnych izb oraz salę ruchową z szatniami i kompleksem sanitarnym. Oficjalne oddanie budynku nastąpiło 02.09.1994 r. Po części artystycznej nauczyciel z najdłuższym stażem pracy - Władysław Wiśniewski zjął tablicę ze starego budynku szkolnego. Jedno z przemówień pożegnalnych zawierało stwierdzenie, które oddało nastrój chwili „poczuliśmy, że na zawsze opuszczamy naszą staruszkę”. W związku z rocznym urlopem zdrowotnym dyrektora jego obowiązki pełniła nauczycielka Grażyna Skierka. Od 01.01.1996 r. szkoła stała się jednostką organizacyjną Gminy Damnica. Z powodu odejścia Janiny Dylewskiej na emeryturę ogłoszono konkursy na dyrektora szkoły. Komisja konkursowa wyłoniła spośród kandydatów na dyrektora Andrzeja Kordylasa, który sprawuje tę funkcję od 01.09.96 r. do chwili obecnej. Z jego inicjatywy, przy wsparciu wójta gminy Damnica Grzegorza Jaworskiego, Komitetu Rodzicielskiego i kilku radnych rozpoczęto budowę sali gimnastycznej. Uroczyste wmurowanie aktu erekcyjnego odbyło się 30.04.1998 r. Oddanie sali do użytku nastąpiło już 11.12.1999 r. Obiekt ma około 800 m, w tym salę o wymiarach 12x27 m, dwie sale ruchowe, hol, zaplecza sanitarne, szatnie. Sala gimnastyczna była wymarzonym prezentem dla dzieci, które z wielką radością rozpoczęły w niej zajęcia. W lutym 1998 r. szkoła w Damnicy była pierwszą szkołą w województwie słupskim posiadającą pracownię komputerową z dostępem do internetu. Rok później otrzymano z Resortowej Fundacji na Rzecz Edukacji pracownię internetową z 10 komputerami. W maju 1998 r. uczniowie klas

ósmym po raz pierwszy zdawali egzaminy wstępne do szkół średnich we własnej szkole w formie badania kompetencji, uzyskując wyniki powyżej średniej wojewódzkiej. W 1998 roku klasy ósme udały się na zagraniczną wycieczkę do Berlina. 01.09.1999 r. wprowadzono reformę systemu oświaty w myśl, której dotychczasowa ośmioletnia szkoła podstawowa staje się szkołą sześcioletnią, a absolwenci kontynuują naukę w trzyletnim gimnazjum. Po raz pierwszy utworzono stanowisko wicedyrektora, którym została Elżbieta Lubińska, a w następnym roku Teresa Kozłowska.

Państwowe Przedszkole w Damnicy zostało uroczystie otwarte 19 lipca 1980 r. a pierwsze zajęcia z dziećmi odbyły się 15 sierpnia tego samego roku. Trudno odnaleźć jakiegokolwiek dokumenty na temat historii powołania tej instytucji, jednak niektórzy pracownicy Urzędu Gminy w Damnicy w przekazie słownym wskazali na inicjatorów ówczesną egzekutywę PZPR i naczelnika gminy, którzy na spotkaniach ze społecznością gminną usłyszeli głosy mówiące o konieczności powstania instytucji zapewniającej opiekę dzieciom najmłodszym. Na przełomie lat 70 - tych i 80 - tych XX wieku w gminie działała Zbiorecza Szkoła Gminna w Damnie i w Damnicy, jednakże placówek dla dzieci w wieku przedszkolnym nie było. Przedszkole powstało na fundamentach starego budynku, a w budowę nowej placówki zaangażowali się mieszkańcy gminy. Z zapisu w kronice z tamtych lat wyczytać można, iż pracowały tam cztery nauczycielki i pięć osób personelu. Pierwszym kierownikiem przedszkola była pani Alina Jaworska, która od podstaw tworzyła placówkę. Przedszkole posiadało własną kuchnię. Budynek przechodził wiele remontów, lecz z roku na rok stan techniczny i sanitarny wymagał coraz większych nakładów. W związku z powyższym władze Gminy Damnica rozpoczęły starania o pozyskanie środków na budowę nowego budynku przedszkola spełniającego wszelkie warunki do sprawowania działań opiekuńczo - wychowawczych i dydaktycznych dla najmłodszych. Ponadto, wzrost liczby mieszkańców gminy, jak i nowe miejsca pracy unaocznily konieczność powiększenia i modernizacji placówki. Wraz z wejściem Polski do Unii Europejskiej pojawiły się szanse na otrzymanie przez samorząd środków unijnych, które zostały wykorzystane właśnie na budowę nowoczesnej placówki, która weszła w skład kompleksu budynków Zespołu Szkół w Damnicy przy ulicy Marii Konopnickiej 1.

Z dniem 1 września 1999r. rozpoczęło swoją działalność Gimnazjum, do którego uczęszczało 79 uczniów z trzech klas pierwszych. Byli to uczniowie z naszego obwodu oraz absolwenci podstawówek z Domaradza i Zagórzycy. Dyrektorem gimnazjum został wówczas Andrzej Kordylas. W pierwszym roku istnienia Gimnazjum w placówce pracowało 14 nauczycieli. Działały trzy koła zainteresowań – polonistyczne, matematyczne i dziennikarskie oraz PCK. 1 listopada 1999r. wydano pierwszą gazetkę szkolną redagowaną przez uczniów gimnazjum pod redakcją pani Elżbiety Lubińskiej i pana Jana Lubińskiego. 17 listopada 1999r. odbyła się pierwsza wywiadówka.

Ważnym wydarzeniem w historii szkoły stał się wybór patrona szkoły podstawowej. W głosowaniu uczestniczyła cała społeczność szkolna: uczniowie, nauczyciele oraz pracownicy obsługi i administracji. Patronem szkoły został wielki Polak - papież Jan Paweł II. 10.02.2000 r. Rada Gminy podjęła uchwałę o nadaniu imienia i sztandaru szkole. Natomiast 7 kwietnia 2002r. przeprowadzono plebiscyt na patrona gimnazjum. Spośród wielu propozycji uczniowie wybrali Marię Skłodowską-Curie. 2 września 2002r. nastąpiło odsłonięcie tablicy z napisem „Gimnazjum nr 1 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Damnicy”. 7 listopada został Dniem Patrona naszego gimnazjum, a od 7 listopada 2003r. gimnazjum posiada swój sztandar.

Z okazji jubileuszu - 55 rocznicy powstania szkoły podstawowej w dniu 16.05.2000 r. zawiązał się komitet organizacyjny. W skład prezydium komitetu weszli: Zygmunt Owczarek-przewodniczący, Józefa Obert, Danuta Rozenbangier, Maria Zaremba, Alicja Bednarek i Bogdan Baran. W dniu 28.05.2000 r. tablicę pamiątkową ufundowaną przez Komitet Rodzicielski poświęcił biskup prof. dr hab. Jan Bernard Szłaga w obecności uczniów, nauczycieli, mieszkańców Damnicy i zaproszonych

gości wśród, których był starosta słupski Stanisław Kądziela. 21 czerwca 2000 r. szkołę opuścił ostatni rocznik klasy ósmej. 01.09.2000 r. rozpoczęło naukę 234 uczniów. W maju 2004 roku w holu szkolnym postawiono ufundowane przez Radę Rodziców popiersie patrona. 4 kwietnia 2005 roku wystawiono na holu szkoły, księgę kondolencyjną patron szkoły Jana Pawła II, do której wpisywali się uczniowie, rodzice i mieszkańcy Damnicy, wiele osób zapalało świece i znicze. 9 czerwca 2005r. gościliśmy ks. Biskupa Jana Bernarda Szlagę, który dokonał poświęcenia popiersia patrona szkoły. 5 listopada 2005r. odbyło się uroczystość 60-lecia Szkoły Podstawowej. 21 kwietnia 2006 roku z okazji Dnia Ziemi zasadzono wspólnie z Nadleśnictwem Damnica dąb Jana Pawła II. Obok drzewa postawiono pamiątkowy kamień i zakopano kapsułę do przyszłości. Od 1 września 2007 roku do końca czerwca 2009 roku w szkole obowiązywały mundurki szkolne. 22.09.2008 roku naszą szkołę odwiedził ks. Biskup Jan Barnard Szlaga. 2 kwietnia 2009 roku odbył się po raz pierwszy sprawdzian szóstoklasisty. 17 września 2009 roku posadzono dąb pamięci płk. Bolesława Rodkiewicza z okazji 70 rocznicy mordu katyńskiego. 6 października 2010 roku odbyła się pielgrzymka poczty sztandarowego do Częstochowy z okazji 10 rocznicy Rodzin Jana Pawła II. 1 września 2011r. Przedszkole w Damnicy zostało przeniesione do nowo wybudowanego obiektu przy szkole na ulicy Konopnickiej i tam rozpoczęło swoją działalność, tworząc 4 oddziały z 79 dziećmi. Jesienią 2012 roku oddano do użytku plac zabaw mieszczący się przy przedszkolu. 1 września 2013 roku wprowadzono do szkoły podstawowej i gimnazjum język kaszubski. 12 kwietnia 2013 roku nastąpiło odsłonięcie portretów prezydentów RP. W maju 2013 odbyła się wycieczka zagraniczna do Paryża, a rok później na Litwę. Jesienią 2013 roku uczniowie od klasy 3 do 6 szkoły podstawowej i 1-3 gimnazjum otrzymali klucze do indywidualnych szafek. 14 listopada 2013 roku Nadleśnictwo w Damnicy objęło honorowy patronat nad Przedszkolem w Damnicy, jednocześnie nadając mu imię – Leśny Ludek. W Przedszkolu Leśny Ludek rozpoczęło prowadzenie działań o charakterze innowacyjnym – „Bezpieczny Przedszkolak”, „Mały Ratownik”, „Czytamy Dzieciom” oraz od 2015 roku następujących innowacji pedagogicznych: „W magicznym świecie książek”, „Przedszkolne Forum Rodzica”, „Poznajemy świat przez muzykę – elementy muzykoterapii dziecięcej”. Przedszkolaki corocznie włączają się także w akcję dokarmiania ptaków na zimę oraz zbiórki żywności dla zwierząt ze słupskiego schroniska. 13 września 2014 roku miało miejsce otwarcie boiska typu „Orlik” i malowanie ogrodzenie wzdłuż ulicy Marii Konopnickiej. W maju 2015 roku zakończono adaptację pomieszczenia po szatniach na drugą świetlicę. 1 września 2015 roku wprowadzono obowiązek nauki dla dzieci sześciolatków. 8 października 2015 roku odbyła się kolejna pielgrzymka poczty sztandarowego do Częstochowy z okazji 15 rocznicy Rodzin Jana Pawła II. 21 listopada 2015r. świętowaliśmy w szkole podstawowej uroczystość 70-lecia, która była związana z wmurowaniem w budynek szkoły kapsuły czasu. Od 1997 r. w Zespole Szkół w Damnicy gościmy znanych pisarzy, artystów: Jerzy Fryckowski (1997), Emilia Wasmowska (1998, 2003), Wanda Chotomska (1999, 2007), Jacek Frankowski (2000), Zofia Beszczyńska (2001), Anna Onichimowska (2002, 2008), Jolanta Nitkowska-Węglarz (2004), Grzegorz Kasdepke (2004), Barbara Kosmowska (2005), Edward Lutczyń (2005), Kazimierz Szymeczko (2006), Eliza Piotrowska (2009), Mariusz Pałasz (2010), Wiesław Ciesielski (2010), Małgorzata Niemen (2010), Paweł Beresewicz (2011), Arkadiusz Niemirski (2012), ks. Jarosław Bukowski (2012), Emilia Kieres (2014), Magda Omilianowicz (2014), Ewa Chotomska (2015).

Opracowali: Iwona Kordylas, Andrzej Kordylas, Izabela Rak